

अतिक्रमणे

३७-

शासकीय पड व गायरान जमिनीवर शेतीसाठी
झालेली अतिक्रमणे नियमानुकूल करण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग,

शासन परिपत्रक क्रमांक: संलग्न-१०१२/प्र.क्र. ६५/ज-१,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २२ एप्रिल, १९९२.

वाचा :- शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्रमांक: संलग्न-१०१०/
प्र.क्र. १७२/ज-१, दिनांक २८ नोव्हेंबर, १९९१.

परिपत्राक :- वर प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या दिनांक २८ नोव्हेंबर १९९१ द्या शासन निर्णयाप्रमाणे शासकीय पड आणि गायरान जमिनीवरील दिनांक १ एप्रिल १९७८ ते १४ एप्रिल १९९० या कालावधीमध्ये मागासवर्गीय व इतर व्यक्तींनी शेतीसाठी केलेली अतिक्रमणे उपरोक्त शासन निर्णयात नमूद केलेल्या शर्ती व अटींवर दिनांक ३१ मार्च, १९९२ पर्यंत नियमानुकूल करावीत आे शासनाने निदेश दिलेले आहेत. अतिक्रमणे नियमानुकूल करण्याबाबती कार्यवाही करताना शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्रमांक: संलग्न-१०७८/३४८३/ग-१, दिनांक २७ डिसेंबर १९७८ द्या सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "ब" मध्ये विहित केलेल्या कार्यप्रणालीमध्ये आवश्यक तो फेरफार करून प्रकरणे हाताढावीत आवृत्ती आदेश दिलेले आहेत.

२. उपरोक्त दिनांक २८ नोव्हेंबर १९९१ द्या शासन निर्णयाप्रमाणे कार्यवाही करताना आतापर्यंत शासनाच्या स्पष्टीकरणासाठी खालील मुद्दे उपस्थित करण्यात आलेले आहेत. त्या मुद्दांबाबत खालीलप्रमाणे स्पष्टीकरण देण्यात येत आहे :-

मुद्दा

अ] ज्या शासकीय जमिनी महाराष्ट्र जमिन महसूल[सरकारी जमिनीची विलेवाट करणे] नियम १९७१ द्या नियम १५[२] प्रमाणे शर्ती व अटींचे उलळंघन केल्यामुळे सरकारजमा आल्यानंतर सुध्दा शर्ती व अटींचे उलळंघन करणा-या व्यक्तीच्या ताब्यात अपापि असतील तर त्या व्यक्तीची तंबंधित कालावधीमधील शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमणे मानून ती अतिक्रमणे दिनांक २८ नोव्हेंबर, १९९१ द्या आदेशाप्रमाणे नियमानुकूल करता येतील कोणताले किंवा कसे ?

जलहांडिकारी कोणताले येतील किंवा कसे ?

रत्नागिरी.

स्पष्टीकरण

अ] दिनांक २८ नोव्हेंबर, १९९१ द्या आदेशातील अटी व शर्तीमध्ये असी अतिक्रमणे बसत असतील तर ती अतिक्रमणे नियमानुकूल करता येतील. मात्र त्याची नोंद दिनांक २८ नोव्हेंबर, १९९१ द्या आदेशातोबत जोडलेल्या परिशिष्ट १ मधील यादीत झालेली नसेल तर सदर आदेशातील परिच्छेद १० मध्ये निर्देशिलेली कार्यपद्धती अनुसन्ध या प्रकरणाबाबत जिल्हाधिका-यांनी निर्णय घ्यावयाचे आहेत.

Send Copy
of all

मुद्दा

स्पष्टीकरण

ब] दिनांक ३१ मार्च, १९७८ रोजी अतिक्रमात असलेली जी अतिक्रमणे २७ डिसेंबर, १९७८ च्या आदेशानुसार अधापही नियमानुकूल केलेली नाहीत किंवा अपात्र ठरवूनही दूर केलेली नाहीत ती अतिक्रमणे प्रत्यक्षात दिनांक १ एप्रिल, १९७८ ने १४ एप्रिल, १९९० या कालावधीत अतिक्रमात असल्याने त्याना २८ नोव्हेंबर, १९९१ च्या आदेशानुसार पात्र ठरत असल्यास नियमानुकूल करता येतील किंवा क्ते ?

क] तलाठ्यांनी/तह तिलदारांनी यादीमध्ये कळविलेले अतिक्रमणाखालील क्षेत्र व अतिक्रमण करणा-या घ्यक्तींनी प्रत्यक्षात अतिक्रमित केलेले क्षेत्र यामध्ये बरीच तफावत असल्यास अतिक्रमणे नियमानुकूल करताना जमीन प्रदानाबाबतचे जे आदेश काढावे लाग्यार आहेत त्यामध्ये अतिक्रमण करणा-या घ्यक्तीचे नियमानुकूल करावयाचे नेमके क्षेत्र कोणते ?

ब] आमी अतिक्रमणे दिनांक २८ नोव्हेंबर, १९९१ च्या अटी व शर्तीनुसार नियमानुकूल करता येण्यासारखी असल्यास तदर निर्णयाच्या परिच्छेद १० मधील कार्यपद्धती अनुसर्जन ही प्रकरणे नियमानुकूल करावीत.

क] यादीमध्ये नमूद केलेले क्षेत्र कमी अगर जास्त असले तरीही प्रकरणे नियमानुकूल करताना जमीन प्रदानाच्या आदेशामध्ये अतिक्रमकाने घ्यापलेले नेमके क्षेत्र जमीन प्रदानाच्या आदेशात येणे आवश्यक आहे, जेवेकसन त्या क्षेत्राचे वर्णन तसेच त्यावर होणा-या महसुलाची आकारणी, इत्यादी बाबी जमिनीच्या अभिनेतृयांत तंपूर्ण तपशिलातह नोंदणे शक्य होईल. अतिक्रमणाखालील प्रत्यक्ष क्षेत्रात तफावत आढळल्यास दिनांक २७ डिसेंबर, १९७८ च्या निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "ब" मध्ये दिलेल्या सूचनांचे पालन करून अंतरिम स्वत्स्वाचे आदेश काढण्यात यावेत व त्यानंतर जमिनीची मोजणी व नकारी तयार करणे, इत्यादी कामे पूर्ण आल्यानंतर अंतिम स्वत्स्वाचे जमीन प्रदानाचे आदेश काढण्यात यावेत व त्यापृभाणे सनद देण्यात यावी.

१९५१

३

३. तेव्हा वरील स्पष्टीकरण सर्व संबंधित महसूल अधिका-याच्या निर्दर्शनास
जिल्हाधिका-यांनी आणुन पावे व दिनांक २८ नोव्हेंबर, १९११ या वर प्रत्तावनेत
नमूद केलेल्या झासन निर्णयातील आदेशाप्रमाणे प्रकरणे नियमानुकूल करताना सर्व
संबंधितांनी योऽग्य ती नोंद घेऊन प्रकरणे निकालात काढावीत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल याच्या आदेशानुसार व नावाने,

रा. गो. वर्तक,
उप सचिव, महाराष्ट्र झासन,
महसूल व वन विभाग.

प्रति